

Pécsi Ítéltábla

Mf.II.30.045/2022/5. szám

A felperes:

felperes1 (cím1)

A felperes képviselője:

Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Véghné Dr. Kárpáti Brigitta ügyvéd , cím2)

Az alperes:

alperes1 (cím3)

Az alperes képviselője:

Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Purás Rita ügyvéd cím4)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

felperes 75. sorszám alatt

A per tárgya:

kártérítés és sérelemdíj megfizetése

Az elsőfokú bíróság:

Zalaegerszegi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat:

11.M.70.050/2020/73. számú ítélet

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – fellebbezett részében – részben megváltoztatja, és

az alperest az elsőfokú ítéletben írt 223.440 (kettőszázhuszonháromezer-négyszáznegyven) forint gondozási költség és 30.000 (harmincezer) forint háztartási kisegítő költség mellett 4.099.914 (négymillió-kilencvenkilencezer-kilencszáztizennégy) forint elmaradt jövedelem, ennek 2020. március 15. napjától a kifizetés napjáig járó, a mindenkori késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamata, valamint 2022. december 1. napjától kezdődően havonta előre minden hónap 10. napjáig havi 79.150 (hetvenkilencezer-egyszázötven) forint jövedelempótló járadék megfizetésére kötelezi;

a felperes által az alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 56.500 (ötvenhatezer-öttség) forintra leszállítja, az alperes által az államnak fizetendő kereseti illeték összegét 196.800 (egyszázkilencvenhatezer-nyolcszáz) forintra, az állam által előlegezett költség összegét 66.577 (hatvanhatezer-öttszázhetvenhét) forintra felemeli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek tizenöt napon belül 47.000 (negyvenhetezer) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak – külön felhívásra – 235.400 (kettőszázharmincötezer-négyszáz) forint meg nem fizetett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2016. március 1. napjától 2017. február 28. napjáig állt határozott idejű közfoglalkoztatotti jogviszonyban az alperesnél épületgondnok munkakörben havi 101.480 forint közfoglalkoztatotti bér ellenében. 2017. február 1. napján az alperes létesítményének járdaszakaszait síkosságmentesítette, amikor az ónos eső miatt keletkezett jégen elcsúszott és a bal vállára esett. A helyi sürgősségi osztályon zúzódást állapítottak meg, háziorvosa 2017. február 1. napjától keresőképtelen állományba vette.
- [2] A baleset során a felperes bal vállában a supraspinatus ín sérült. Ez a károsodás indította el azt a folyamatot, mely a trauma talaján keletkező instabilitás miatt a rotátor mandzsetta inainak idült gyulladásához, degeneratív eltérések kialakulásához vezetett. 2017. május 17. napján állapították meg, hogy a felperes rotátorköpeny szindrómában szenved, 2020. február 3. napján megműtötték, tartós állapotjavulást azonban nem sikerült elérni, domináns bal karját érdemben használni nem tudja.
- [3] A felperes 2017. november 21. napjától havi 22.800 forint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesül. A baleset óta elhelyezkedési kísérleteket nem tett, 2018. őszéig néhány alkalommal kerti munkát végzett ellenérték fejében, majd a helyi könyvtár körül látott el 2020. szeptemberében közérdekű munkát (gyomlálást) abból a célból, hogy a foglalkoztatást helyettesítő támogatását ne veszítse el.
- [4] Az alperes a baleset üzemi jellegét elismerte. A felperes 2017. február hónapban bejelentette a kártérítési igényét az alperesnél, ezt követően a felek között több eredménytelen levélváltás történt.
- [5] A felperes joghatályosan 2020. március 31. napján terjesztette elő sérelemdíj és kártérítés iránti keresetlevelét. 4.000.000 forint sérelemdíj és ennek 2017. február 2. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamata; a 2017. február 1. napjától 2020. április 30. napjáig terjedő időre 375.000 forint gyógyszerköltség, ennek 2018. július 1. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamata, ezen a címen 2020. május 1. napjától véghatáridő nélkül havi 10.000 forint járadék; a baleset utáni két hónapra 223.440 forint gondozási költség és ennek 2017. április 1. napjától járó törvényes mértékű kamata, valamint 2020. február 5. napjától két hónapra 223.440 forint gondozási költség; a baleset utáni két hónapra 30.000 forint háztartási kisegítő költsége és ennek 2017. április 1. napjától járó törvényes mértékű kamata, 2020. február 3. napjától 2020. április 3. napjáig 30.000 forint háztartási kisegítő költsége; a 2017. szeptember 1. napjától 2020. április 30. napjáig terjedő időre a minimálbér alapulvételével 4.437.000 forint jövedelemkiesés és ennek 2018. december 1. napjától járó törvényes mértékű kamata, 2020. május 1. napjától véghatáridő nélkül havi 161.000 forint jövedelempótló járadék megfizetésére kérte kötelezni az alperest.
- [6] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.
- [7] Az elsőfokú bíróság az alperest 223.440 forint gondozási költség és 30.000 forint háztartási kisegítési költség megfizetésére kötelezte, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A felperest az alperesnek 410.718 forint perköltség, az alperest az államnak 15.200 forint

feljegyzett kereseti illeték és 4.720 forint állam által előlegezett költség megfizetésére kötelezte.

- [8] Az elsőfokú bíróság elsőként a perbeli igények elévülését vizsgálta a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 286.§ (1), (3) és (4) bekezdése, 175.§ (1) - (3) bekezdése, az Mt. 286.§ (4) bekezdése folytán alkalmazandó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:24.§ és 6:25.§-a szerint.
- [9] Leszögezte, hogy jelen perben nem a károkozás (kárbekövetés) és a kár bekövetkezése között telt el hosszabb idő, az elévülés 2017. február 1. napján megkezdődött. Kifejtette, hogy az elévülés nyugvásáról szóló rendelkezés akkor lehetne irányadó, ha a károsult a károkozásról, a kárról vagy annak összegéről később szerzett volna tudomást. Utóbbi körülmények azonban a perben nem merültek fel, a felperes az első igénybejelentését már 2017. február hónapban megtette, így a peradatok alapján nem vonható le az a következtetés, hogy az igényt megalapozó tényekről (a testi épségében beállt hátrányos változásról, annak baleseti eredetéről, a betegségének okáról) ne tudott volna, a kár típusát ne tudta volna beazonosítani, és ez akadályozta volna a jogérvényesítésben. Ennek alapján arra az álláspontra helyezkedett az elsőfokú bíróság, hogy a felperesi igények túlnyomó többsége elévült.
- [10] Rámutatott, hogy a fentiekől eltérően a jövedelemkiesés címén támasztott követelés elévülési ideje az Mt. 175.§ (3) bekezdés b) pontja alapján akkor kezdődött meg, amikor a sérelem folytán bekövetkezett munkaképesség-csökkenés, egészségkárosodás első alkalommal vezetett jövedelemkiesésben megmutatkozó károsodásra. Ezt a dátumot a felperes 2017. szeptember 1. napjában jelölte meg, mivel a táppénz folyósítása 2017. augusztusában szűnt meg. Így ezt a kereseti igényt az elsőfokú bíróság érdemben vizsgálta, és ugyancsak érdemben vizsgálta a 2020. február 3. napján elvégzett műtétéhez kapcsolódó – el nem évült – követeléseket is.
- [11] Az Mt. 166.§ (1) bekezdése alapján a munkáltató kártérítési felelősségének fennállását megállapította. Rögzítette, hogy a perben nem volt vitatott a balesetből adódó sérülés és a felperes közfoglalkoztatotti jogviszonyának összefüggése, a sérülés következményeit illetően a perben készült orvosszakértői vélemény a rotátorköpeny-szindróma kialakulásának traumás eredetét igazolta. Úgy foglalt állást az elsőfokú bíróság, hogy a munkáltató nem mentesülhet a felelősség alól, mert a csúszásveszély kockázatával számolnia kellett, a kárt az ellenőrzési körébe eső körülmény okozta.
- [12] A 2020. február 3-i műtéttel összefüggésben a gondozási és háztartási kisegítő jogcímen támasztott követelést az elsőfokú bíróság a kereseti kérelemnek megfelelően megalapozottnak találta, a jövedelemkiesés iránti igényt ugyanakkor az Mt. 167.§ (2) bekezdése szerint, a munkavállaló kárenyhítési kötelezettségének megsértése miatt elutasította. Felhívta az 1/2018. (VI. 25.) KMK vélemény III. 5. pontját, mely szerint a munkavállaló szándékosan nem tesz eleget a kárenyhítési kötelezettségének, ha az egészségi állapotát és az egyéb körülményeket, például életkorát, szakképzettségét, átlagos közlekedési feltételekkel megközelíthető munkahely meglétét figyelembe véve a munkaerejét nem, vagy nem a töle elvárható mértékben hasznosítja.
- [13] Rámutatott, hogy a felperes képzettséggel rendelkezik bútorasztalos, ABC eladó, pénztáros, vállalkozásszervező, számítógépes adatrögzítő, számítógépkezelő munkakör betöltésére. Fizikai munkavégzésére alkalmatlanná vált, könnyű fizikai munkát azonban végezhet, adminisztratív munkakörben foglalkoztatható. A fenti tényeket annak tükrében értékelte az elsőfokú bíróság, hogy a felperes kizárólag egyéb érdekeltléknél végzett 2018. őszéig néhány alkalommal könnyű fizikai munkát, ezt meghaladóan az elhelyezkedésre kísérletet nem tett. Személyes nyilatkozata szerint regisztrált álláskereső volt, 2018. évben a részére kínált telephelyvezetői állást elvállalni nem tudta. Az alkalmi munkavállalást tagadó személyes előadás miatt a felperes jóhiszemű pervitelét is megkérdőjelezte az elsőfokú bíróság, és

jelentőséget tulajdonított annak is, hogy a felperes az előző munkahelyét többszöri kérdésre sem tudta megjelölni. Mindezt értékelve arra az álláspontra helyezkedett, hogy a jövedelemkiesés a munkavállaló vétkes magatartására vezethető vissza, mert a baleset óta eltelt években vállalhatott volna olyan könnyű fizikai munkát, mely életkorához és egészségi állapotához mérten az átlagosnál nagyobb erőfeszítéssel nem járt volna, illetve egészségének romlását sem idézte volna elő.

- [14] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes fellebbezett. Fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatásával a marasztalási összeg 15.319.580 forintra, ebből 375.000 forint gyógyszerköltség után 2018. július 1. napjától, 4.437.000 forint jövedelemkiesés után 2018. december 1. napjától, 10.000.000 forint sérelemdíj után 2017. február 2. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamatokra történő felemelését kérte. Kérte továbbá az alperes kötelezését 2000. május 1. napjától véghatáridő nélkül havi 10.000 forint gyógyszerköltség és havi 161.000 forint jövedelempótló járadék megfizetésére. Másodlagos fellebbezési kérelme az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére irányult.
- [15] Fellebbezésének indokolása szerint az elsőfokú bíróság az elévülésre és a kárenyhítési kötelezettség megsértésére vonatkozó rendelkezéseket tévesen alkalmazta, a keresetváltoztatás engedélyezése iránti kérelmét pedig helytelenül utasította vissza. Megsértett jogszabályhelyként az Mt. 286.§ (4) bekezdése alapján alkalmazandó Ptk. 6:24., 6:532. és 6:533.§-ait, a keresetváltoztatás körében a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 217. és 218.§-át, a jövedelemkiesés vonatkozásában a Ptk. 6:528.§-át, az Mt. 167.§ (2) bekezdését jelölte meg.
- [16] Az elévülés kérdését érintően azzal érvelt, hogy az orvosi dokumentumokból egyértelműen megállapíthatóan a sérülését csak 2017 májusában azonosították. A korábban diagnosztizált zúzódásra mint bagatell sérülésre sérelemdíjat nem kérhetett, 2017. május 17. napjáig emiatt nem volt lehetősége az igényérvényesítésre. A BH2005.104. számú döntés szerint az elévülés mindaddig nyugszik, amíg a károsult nem tud a károsodás mértékéről, betegségének maradandó voltáról, a lehetséges súlyos szövődményekről. 2017. augusztus 13. napjáig az üzemi balesetről szóló határozatot sem vette kézhez, ami szintén akadályozta igénye érvényesítésében. A 2017. februári igénybejelentése valóban kiterjedt arra, hogy fáj a válla és erre tekintettel kára keletkezett, de nem sérelemdíjat követelt az alperestől.
- [17] Sérelmezte, hogy a 2022. március 9. napján keresetváltoztatással együtt előterjesztett keresetváltoztatás engedélyezése iránti kérelmét az elsőfokú bíróság 68. sorszámu végzésével visszautasította. A keresetváltoztatásnak az orvosszakértői vélemény alapján helye volt, kérelmét pedig megfelelően meg is indokolta.
- [18] A jövedelemkiesés vonatkozásában arra hivatkozott, hogy bár számítógép előtt tudna munkát végezni, a technika rohamos fejlődésére figyelemmel nincs olyan munkáltató, aki egy tapasztalattal nem rendelkező, a 2000-es évekből oklevéllel rendelkező számítógépkezelőt, adatrögzítőt alkalmazna. Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a rendszeres orvosi kezeléseket, holott a baleset bekövetkezése és az ítélet meghozatala között nem volt olyan hosszabb egybefüggő időszak, mely alatt folyamatosan munkát tudott volna végezni. A jóhiszemű pervitelét is indokolatlanul kérdőjelezte meg az elsőfokú bíróság; az alkalmi munka bíróságétól eltérő értelmezése miatt nem tett említést a pár alkalommal történt sepregetésről. A baleset miatt került a munkavégzésre alkalmatlan helyzetbe, így az alperes köteles számára a jövedelemkiesését az Mt. 167.§ (2) bekezdése, Ptk. 6:528.§-a alapján megtéríteni.
- [19] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet fellebbezéssel érintett részében történő helybenhagyására irányult.

- [20] A fellebbezés részben alapos.
- [21] A másodlagos fellebbezési kérelemre figyelemmel a másodfokú bíróság elsőként azt vizsgálta, hogy fennállnak-e az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének a Pp. 381.§-ában meghatározott indokai. E rendelkezés szerint a másodfokú bíróság akkor élhet a hatályon kívül helyezés eszközével, ha az elsőfokú eljárás megismétlése vagy kiegészítése azért szükséges, mert az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése az ügy érdemi eldöntésére kihatott, és annak orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges, vagy nem észszerű. A felperes a keresetváltoztatásra vonatkozó, a Pp. 217. és 218.§-ában írt eljárási szabályok megsértését állította, mely hivatkozások azonban hatályon kívül helyezésre nem vezethettek. A Pp. 369.§ (3) bekezdés e) pontja értelmében ugyanis nincs akadálya, hogy a másodfokú bíróság olyan kérdésben is döntsön, amelyben az elsőfokú bíróság nem határozott. Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének szükségessége nem merült fel, a másodfokú bíróságnak ezért az anyagi jogi felülbírálatot kellett elvégeznie.
- [22] Az anyagi jogi felülbírálat során a másodfokú bíróság az elévülést érintően az elsőfokú bíróságéval egyező jogi következtetést vont le, a megállapított tényeket ebben a kérdésben másként nem minősítette.
- [23] A felperes fellebbezésében tévesen állította, hogy az elévülés annak nyugvása miatt nem következett be. Az elévülés nyugvásának nem az a joghatása, amelyre a felperes tartalmilag fellebbezésében hivatkozott, miszerint a nyugvással érintett időszakot az elévülési idő számításánál figyelmen kívül kell hagyni. Ezzel szemben az elévülés nyugvásának jogkövetkezményét a Ptk. 6:24.§ (2) bekezdésében írtak határozzák meg: az akadály megszűnésétől számított egyéves – egyéves vagy ennél rövidebb elévülési idő esetén három hónapos – határidőn belül a követelés akkor is érvényesíthető, ha az elévülési idő már eltelt, vagy abból egy évnél – egyéves vagy ennél rövidebb elévülési idő esetén három hónapnál – kevesebb van hátra. Ebből következően a nyugvásnak a perbeli esetben kizárólag akkor lehetett volna jelentősége, ha az akadály megszűnésekor az elévülési időből egy évnél kevesebb lett volna hátra. A felperes által hivatkozott nyugvási ok az elévülési időnek ezt az utolsó egyéves időszakát nem érintette, a 2017. február 1. és 2017. május 17. napja (vagy 2017. augusztus 13. napja) között fennálló akadályozottság pedig az igény érvényesíthetőségére nincs kihatással.
- [24] Miután a sérelemdíj iránti követelés annak összegszerűségétől függetlenül elévült, nem volt jelentősége a perben annak sem, hogy a sérelemdíj összegét érintő keresetváltoztatás engedélyezése iránti kérelmet az elsőfokú bíróság miként bírálta el. A másodfokú bíróság ezért a felperes ezzel kapcsolatos fellebbezési hivatkozásaival érdemben nem foglalkozott.
- [25] Az Mt. 175.§-a alapján elévülés szempontjából önálló, és ezért el nem évült igény, a (M.19/2020/1/F/12. alatt iratból kitűnően 2017. augusztus 31. napjáig tartó) táppénzes időszakot követő keresetvesztés kérdéskörében a másodfokú bíróság egyetértett a fellebbezésben foglaltakkal annyiban, hogy az elsőfokú bíróságtól eltérően a felperes terhére a kárenyhítési kötelezettség megsértését nem találta megállapíthatónak. A másodfokú bíróság mérlegelte azt a tényt is, hogy a felperes a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szociális törvény) 25.§ (3) bekezdés ab) pontja szerinti foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesül. Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személyként pedig a Szociális törvény 35.§ (3) bekezdése alapján köteles az állami foglalkoztatási szervvel együttműködni, e kötelezettség megsértése – a jogszabályban körülírt munkalehetőség el nem fogadása – a 36.§ (2) bekezdés a) pontja szerint az ellátásra való jogosultság megszüntetéséhez vezet. A felperes szociális ellátásra való jogosultságát nem szüntették meg, mely tény arra enged következtetni, hogy a foglalkoztatási szervvel való együttműködési kötelezettségének eleget tett. A felperes személyes előadásában ennek

megfelelően elő is adta, hogy ajánlottak számára álláslehetőséget, de miután az egészségi állapotával kapcsolatos információkat a munkáltatóval közölte, továbblépés nem történt.

- [26] Figyelemmel arra, hogy megélhetését közfoglalkoztatottként tudta biztosítani (a 11.M.70.050/2020/23. számú irat szerint a perbeli jogviszonyát megelőzően is közfoglalkoztatott volt), a felperes már a balesete előtt sem volt kedvező munkaerőpiaci pozícióban. Ehhez képest az egészségi állapotában bekövetkezett hátrányos változás, a domináns bal kar, váll terhelhetőségének elvesztése, a fizikai erőre alapozó munkakörök betöltésére való alkalmatlanná válása miatt helyzete jelentősen hátrányosabbá vált. A felperesnél a bal váll mozgásbeszűkülése fokozott, fájdalmai állandósultak. A kéz szorítóereje csökkent, a bal karját fizikai munkavégzésre érdemben használni nem tudja. A baleset óta a domináns kar, illetve mindkét kéz erőkifejtését igénylő, a váll emelésével járó fizikai tevékenységet végezni nem tud, karját a vízszintes síkig sem képes felemelni, mozgásra erős fájdalom lép fel. Számítógép előtti munkát is pihenők közbeiktatásával, testhelyzet-változtatással tud végezni. Fájdalmai enyhítése miatt rendszeres gyógytornára, időszakos fizioterápiás kezelésekre van szüksége.
- [27] Az életkora folytán (1968. évben született) a munkaerőpiacon eleve hátrányos helyzetből induló, rendszeres kezelésre szoruló felperes esetében olyan, az egészségi állapota által lehetővé tett adminisztratív munkaterületen való elhelyezkedés, melyen korábbi pályája alapján gyakorlattal egyáltalán nem rendelkezik, értelemszerűen nehezített; amennyiben pedig ez foglalkoztatási segítséggel sem sikerült, úgy a megmaradt munkaerejének hasznosítatlansága a terhére nem róható.
- [28] A másodfokú bíróság megítélése szerint ennek megfelelően a felperes jövedelemvesztése nem a kárenyhítési kötelezettségének megsértéséből, hanem a számára korábban elérhető munkaterületen való elhelyezkedés egészségi állapotára visszavezethető korlátozottságából fakad, amiből következően az Mt. 167.§ (2) bekezdése a felperes esetében nem alkalmazható.
- [29] A munkáltató egészségkárosodásért fennálló kártérítési felelőssége összecszerűségének egyes kérdéseiről szóló 3/2018. (IX.17.) KMK vélemény 1. pontja a jelen eljárásra is irányadóan rögzíti, hogy a munkaviszony körében elmaradt jövedelem megállapításánál a számítás alapját a károsult havi átlagjövedelme képezi. A rendelkezésre álló adatok szerint a felperes nem csak a baleset idején, hanem korábban is közfoglalkoztatott volt, ami nem támasztja alá azt a kereset és a fellebbezés alapjául szolgáló következtetést, hogy a perbeli egészségkárosodás hiányában a minimálbért elérő jövedelemre szert tudott volna tenni. A 3/2018. (IX. 17.) KMK vélemény 1., 2., 4. pontjaira is figyelemmel, az Mt. 169.§ (1) bekezdése alapján a közfoglalkoztatási garantált bérből indult ki a másodfokú bíróság, mint olyan elérhető jövedelemből, amelytől a felperes ténylegesen és bizonyíthatóan elesett. A közfoglalkoztatási garantált bér 2017. évtől 2021. február hónapjáig havi bruttó 106.555 forint volt, 2021. márciusától havi 110.815 forintra, 2022. januárjától havi 130.000 forintra emelkedett.
- [30] Az Mt. 172.§ (2) bekezdése alapján a kártérítés alapjául szolgáló jövedelem meghatározásánál a jövedelmet – a jogosultat a társadalombiztosítási szabályok szerint terhelő – járulékkal csökkentett összegben kell figyelembe venni, a közfoglalkoztatási garantált bért tehát csökkenteni kell a járulékok összesen 18,5% mértékével. A járulékok nélküli adóköteles közfoglalkoztatási garantált bér 2017. évtől 2021. februárjáig havi 86.842 forint, 2021. márciusától havi 90.314 forint, 2022. január 1. napjától pedig havi 105.950 forint.
- [31] A baleseti járadék alapjául szolgáló átlagkereset meghatározásáról és a járadék számítási módjáról szóló 1/2006. (V. 22.) PK vélemény irányt mutat abban a kérdésben, hogy a munkáltató kártérítési felelőssége alapján kifizetésre kerülő baleseti járadék kiszámításánál figyelembe kell venni azt a társadalombiztosítási ellátást, amelyre való jogosultság a

káreseménnyel összefügg. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az Mt. 177.§-a folytán alkalmazandó Ptk. 6:522.§ (3) bekezdésében tilalmazott káronszerzés elkerülése érdekében nem kizárólag a társadalombiztosítás vagy az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár által nyújtott ellátást kell levonni (Mt. 172.§ (1) bekezdés a) pont), hanem az Mt. 172.§ (1) bekezdés a) és b) pontjának analóg alkalmazásával azokat a szociális ellátásokat is, amelyeket a károsult felperes nem vehetett volna igénybe abban az esetben, amennyiben a közfoglalkoztatási jogviszonyban az elérhető közfoglalkoztatási garantált bérhez hozzájutott volna. A Szociális törvény 36.§ (1) bekezdés b) pontjára figyelemmel a közfoglalkoztatásban való részvétel időtartama alatt a foglalkoztatást helyettesítő támogatás folyósítása szünetel, az aktív korúak szociális ellátására és a közfoglalkoztatási garantált bérre egyidejűleg nem lehet szert tenni. A keresetvesztesség ezért a felperes esetében a közfoglalkoztatási garantált bér és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás különbözete.

- [32] Az 1/2006. (V. 22.) PK vélemény szerint a járadék alapjául szolgáló valamennyi összeget bruttósított számítással úgy kell meghatározni, mintha azt személyi jövedelemadó fizetési kötelezettség terhelné. A foglalkoztatást helyettesítő támogatás havi 22.800 forint összege a személyi jövedelemadó 15%-os mértékével [a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 8.§ (1) bekezdés] bruttósítva 26.800 forint.
- [33] A fentiekre figyelemmel 2017. szeptemberétől 2021. februárjáig, 42 hónapon keresztül a felperes elérhető jövedelme (járadékalap) havi 86.842 forintot tett volna ki. Ebből levonásba helyezve a figyelembe vehető elért jövedelmét, 26.800 forintot, a különbség havi 60.042 forint, a 42 hónapra 2.521.764 forint lenne, az aktív korúak ellátásában a felperes azonban csak 2022. november 21. napjától részesült, a jövedelemkieséssel érintett időszak első 2,7 hónapjában nem, így 72.360 forint további jövedelemkieséssel érintett ez az időszak.
- [34] 2021. március és december hónapjai között 10 hónapon át 90.314 forint jövedelemre tehetett volna szert a felperes, ezzel szemben áll az elért 26.800 forint jövedelem, a különbség havi 63.514 forint, a 10 hónapos időszakra 635.140 forint. 2022. január 1. napjától a jelen ítélet meghozataláig eltelt időszakban, november 30. napjáig 11 hónapra a havi 105.950 forint elérhető jövedelemből kell levonni az elért 26.800 forintot, a havi különbözet (jövedelemkiesés) 79.150 forint, 11 hónapra 870.650 forint. A 2017. szeptember 1. napjától 2022. november 30. napjáig terjedő időre így a felperes elmaradt jövedelme 4.099.914 forintban adódik. Miután pedig a felperes egészségi állapotában javulás nem várható, előreláthatóan a jövőben is elesik havi 79.150 forint jövedelemtől.
- [35] A másodfokú bíróság így az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383.§ (2) bekezdése alapján fellebbezett részében részben megváltoztatta, és az alperest az elsőfokú ítéletben írt 223.440 forint gondozási kisegítő költség és 30.000 forint háztartási kisegítő költség mellett az Mt. 169.§ (1) bekezdése alapján a 2017. szeptember 1. napjától 2022. november 30. napjáig terjedő időben elmaradt 4.099.914 forint jövedelem, az Mt. 177.§-a folytán alkalmazandó Ptk. 6:532.§-a, 6:48.§ (1) bekezdése alapján ennek középarányos kezdőidőponttól, 2020. március 15. napjától a kifizetés napjáig járó, a mindenkor késsedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamata, valamint az Mt. 173.§ (1) bekezdésére figyelemmel 2022. december 1. napjától kezdődően havonta előre minden hónap 10. napjáig havi 79.150 forint jövedelempótló járadék megfizetésére kötelezte.
- [36] A másodfokú bíróság ítélete folytán a pernyertesség-pervesztesség aránya is megváltozott, így az elsőfokú perköltségről erre figyelemmel, a Pp. 83.§ (1) bekezdése alapján kellett rendelkezni.
- [37] A másodfokú ítéletben írt változtatások folytán a felperes a 11.371.580 forint pertárgyértékű keresetből 3.196.544 forint vonatkozásában lett pernyertes (a 2020. április 30. napjáig felmerült elmaradt jövedelem iránti 4.437.000 forint követelésből az erre az időszakra eső megítélt elmaradt jövedelem 1.993.704 forint, az elsőfokú ítéletben írt gondozási költség és

háztartási kisegítő költség összesen 253.440 forint, a jövedelempótló járadék pertárgyértékben kifejezve $12 \times 79.150 = 949.440$ forint). A felperes pernyertessége ilyen módon alig több mint 28% mértékű.

- [38] A bíróság eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: R.) 2.§ (1) bekezdésére, 4/A.§-ára is figyelemmel a felperesnek az elsőfokú eljárásban 870.940 forint költsége merült fel (az elsőfokú eljárásra perköltségigényét 676.000 forint + ÁFA ügyvédi munkadíj és 12.420 forint készkiadás vonatkozásában terjesztette elő 11.M.70.050/2020/67.szám alatt). Ebből az elsőfokú pernyertességével arányos 244.800 forint. Az alperes által felszámított megállapodás szerinti ügyvédi munkadíj az R. felhívott rendelkezései alapján 419.100 forint volt az elsőfokú eljárásban, ebből az alperes pernyertességével arányos 301.300 forint. Az alperesnek járó 301.300 forint és felperesnek járó 244.800 forint különbözeteként a felperes köteles 56.500 forint elsőfokú eljárásban felmerült perköltséget megfizetni. A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú ítéletben írt, a felperest terhelő 410.718 forint perköltséget 56.500 forintra leszállította.
- [39] Az alperes a meg nem fizetett illetéket és az állam által előlegezett költséget a Pp. 102.§ (1) bekezdése alapján abban az arányban, illetve részben köteles megfizetni, amelyben a perköltség vagy perköltségrész megtérítésére is köteles. A 3.196.544 forint pertárgyértékű marasztalás alapján az alperest terhelő, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 42.§ (1) bekezdés a) pontja szerinti mértékű elsőfokú eljárási illeték összege 196.800 forint, az állam által előlegezett 235.719 forintból az alperes pervesztességével arányos 66.577 forint. A másodfokú bíróság ezért az alperes által az államnak fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 196.800 forintra, az állam által előlegezett költséget 66.577 forintra felemelte. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [40] A fellebbezés pertárgyértéke 17.118.180 forint volt ($15.319.580$ forint – az elsőfokú bíróság által megítélt 253.400 forint + 12×171.000 forint). Ebből a felperes fellebbezése eredményre vezetett $2.943.144$ forint vonatkozásában ($1.993.704$ forint + 12×79.120 forint). A fellebbezés eredményessége így a 17%-ot alig haladja meg.
- [41] A felperes a másodfokú eljárásban 215.900 forint perköltséget számított fel. Ebből a fellebbezésének eredményességével arányos 37.100 forint. Az alperes által a másodfokú eljárásra felszámított ügyvédi munkadíj 101.600 forint volt, amiből a fellebbezés eredménytelenségével arányos 84.100 forint. A felperesnek és az alperesnek járó másodfokú perköltség különbözeteként a felperes köteles az alperesnek 47.000 forint másodfokú perköltséget megfizetni a Pp. 83.§ (1) bekezdése alapján. Az alperest terhelő másodfokú eljárási illeték összege a Pp. 102.§ (1) bekezdésére figyelemmel 235.400 forint.
- [42] A felperes munkavállalói kedvezménye folytán a pervesztességére eső meg nem fizetett eljárási illeték és állam által előlegezett költség a Pp. 525.§ (2) bekezdése, 95.§ (1) bekezdés c) pontja, 102.§ (6) bekezdése alapján az állam terén marad.
- [43] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 376.§ (1) bekezdés a)-c) pontjaiban írt indokok hiányában tárgyaláson kívül bírálta el.

Pécs, 2022. november 24.

Dr. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. előadó bíró, Dr. Kovács János s.k. bíró